

Νέλλη Φλωρεντίν
ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ - ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ
MA, EdM - Columbia University, USA

Σχολείο και οικογένεια...μια σχέση συνεργασίας!

Αν και έχει διαπιστωθεί ότι η καλή συνεργασία οικογένειας και σχολείου ωφελεί την εξέλιξη των παιδιών, απαιτείται προσπάθεια και θέληση και από τις δύο πλευρές για να χτιστεί μια ισότιμη σχέση εμπιστοσύνης.

Είναι γνωστό ότι ο ρόλος των γονέων και της ευρύτερης οικογένειας είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας ενός παιδιού. Ο δεσμός που

αναπτύσσεται μεταξύ των γονέων και του παιδιού, τα πρότυπα αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας, οι γονεϊκές πρακτικές καθώς και οι αξίες, ιδέες και αρχές που διακινούνται μέσα στην οικογένεια επηρεάζουν την κοινωνικό-συναισθηματική εξέλιξή του.

Από την άλλη, το σχολείο παίζει έναν καθοριστικό ρόλο στη ζωή ενός παιδιού μιας και συχνά αποτελεί το πρώτο σημαντικό κοινωνικό πλαίσιο εκτός οικογένειας στο οποίο ένα παιδί συμμετέχει ενεργά. Το σχολείο συμβάλλει στην καλλιέργεια γνωστικών αλλά και κοινωνικών δεξιοτήτων αφού ένα παιδί όχι μόνο λαμβάνει γνώσεις αλλά αναπτύσσει σχέσεις με συνομηλίκους και άλλους ενήλικες.

Παρόλο που οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί συνειδητοποιούν το πόσο και οι δύο επηρεάζουν την εξέλιξη ενός παιδιού, αρκετές φορές διαχωρίζουν τους ρόλους τους. Οι εκπαιδευτικοί δίνουν περισσότερη έμφαση στις γνωστικές και ακαδημαϊκές δεξιότητες ενώ οι γονείς στις βιολογικές και συναισθηματικές ανάγκες των παιδιών. Αυτός ο διαχωρισμός ρόλων αναπόφευκτα οδηγεί και σε ένα διαχωρισμό ευθυνών που δεν διευκολύνει τη συνεργασία σχολείου και οικογένειας.

Τα δύο αυτά σημαντικά κοινωνικά πλαίσια επηρεάζουν όχι μόνο το παιδί αλλά και το ένα το άλλο. Ό,τι βιώνει το παιδί στην οικογένεια επιδρά στη συμπεριφορά του στο σχολείο και ό,τι βιώνει στο σχολείο επηρεάζει αντίστοιχα και τη συμπεριφορά του μέσα στην οικογένεια. Αυτή η σχέση «αλληλεπίδρασης» γίνεται περισσότερο εμφανής όταν ένα παιδί παρουσιάζει δυσκολίες μάθησης ή εμφανίζει μια προβληματική συμπεριφορά στο σχολείο ή στο σπίτι. Τότε, γίνεται επιτακτική η ανάγκη συνεργασίας σχολείου και οικογένειας αλλά και διερεύνησης των παραγόντων στο σχολείο ή στην οικογένεια που μπορεί να επηρεάζουν την σχολική επίδοση ή τη συμπεριφορά του παιδιού.

Η συνεργασία γονέων και εκπαιδευτικών αποτελεί, όμως, περισσότερο μια απαραίτητη προϋπόθεση για τη διευκόλυνση της εκπαιδευτικής και κοινωνικό-συναισθηματικής εξέλιξης ενός παιδιού παρά μια επιτακτική ανάγκη σε περίπτωση μιας δυσκολίας ή ενός προβλήματος. Οι γονείς, παρόλο που μπορεί να μην είναι εκπαιδευτικοί, παίζουν καθημερινά το ρόλο του παιδαγωγού εφόσον προσφέρουν γνωστικά ερεθίσματα στα παιδιά τους, τους διδάσκουν διάφορα πράγματα, συμμετέχουν σε κοινές δραστηριότητες που ενισχύουν τις γνωστικές τους δεξιότητες και βοηθάνε τα παιδιά στα μαθήματα με αποτέλεσμα να διευκολύνουν και τη μαθησιακή διαδικασία. Οι εκπαιδευτικοί αποτελούν σημαντικά πρότυπα για τους μαθητές τους και με τη σειρά τους διδάσκουν σημαντικές αρχές και αξίες στα παιδιά, διευκολύνουν τις κοινωνικές τους σχέσεις και την ένταξή τους και επηρεάζουν τη διαμόρφωση της αυτοεικόνας τους.

Πώς μπορεί να καλλιεργηθεί, λοιπόν, μια συνεργασία ωφέλιμη για τα παιδιά, τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς; Η οικογένεια και το σχολείο χρειάζεται να καταλάβουν τη σημασία και τη χρησιμότητα αυτής της συνεργασίας. Η συχνή και ανοιχτή επικοινωνία μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών δίνει την ευκαιρία και στις δύο πλευρές να μοιραστούν ανησυχίες, αγωνίες και προβληματισμούς αλλά και επιτυχίες, επιτεύγματα και θετικά συναισθήματα. Επιπλέον, η άμεση πληροφόρηση για δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζει το παιδί στο σχολείο ή για σημαντικά γεγονότα ή αλλαγές που μπορεί να βιώνει στο σπίτι διευκολύνει την κατανόηση της συμπεριφοράς ή των συναισθημάτων του παιδιού και από τις δύο πλευρές. Μάλιστα, η έγκαιρη ενημέρωση και ο εποικοδομητικός διάλογος μπορούν να βοηθήσουν στην πρόληψη δυσκολιών και προβλημάτων. Κάθε γονιός και εκπαιδευτικός που θέλει να

διευκολύνει την εξέλιξη ενός παιδιού μπορεί να προσφέρει και να μοιραστεί τις πολύτιμες γνώσεις του από το δικό του ρόλο και τη δική του σκοπιά χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρέπει πάντα να υπάρχει σύγκλιση απόψεων και πρακτικών. Τέλος, αν και η συνεργασία σχολείου και οικογένειας μπορεί κάποιες φορές να ενέχει δυσκολίες, ο καθένας από την πλευρά του έχει τη δικιά του ευθύνη και συμμετοχή στη δημιουργία και ανάπτυξη αυτής της συνεργατικής σχέσης.